

PP (průkaz původu) - občanka není vše - musíte myslet - celý text

25. listopadu 2012 v 11:35

Už jako malá jsem milovala psy a v nevědomosti mládí jsem se neohlížela na jejich původ. Ke štěstí mi vždy stačilo, když jsem je viděla, jak jsou krásní, chlupatí, jak štěkají a vrtí ocasem. Po delší době jsem došla k odhodlání, vnořit se do psího světa a získávat informace. S odstupem času si říkám, že nevědomost je sice sladká věc, ale s velmi hořkým koncem.

Nicméně při pohledu na chov a vlastnictví psa jsem se hlouběji dostávala k několika otázkám. **Kolik chci za pejska vlastně utratit? Chci hezkého, vyrovnaného psa, u kterého budu znát rodiče nebo je to jedno? Chci s pejskem dělat nějaký sport, vždyť mě výstavy nebaví? Pod hezkým obalem může být ale i zkažený vnitřek.**

Nechci psa jako rozmar chvilky.

Začala jsem studovat všelijakou literaturu, internetové stránky a další, postupem jsem se zaměřila hlavně na jednu rasu. Do budoucna jsem se rozhodla, že je potřeba se neunáhlit při výběru – hlavně ověřovat informace. Podle mě je pak škoda, když pes umře ve 2 letech na dědičnou chorobu, o které „prodávající nevěděl“. Za ty stresy a trápení to opravdu nestojí.

Veškerý chov je o lidech, o tom jak jsou vychováváni, jakou mají zodpovědnost a jaké mají svědomí a celkový postoj k životu. Proč podporuji chov psů s průkazem původu? Toto téma je velice široké a v tomto článku se zaměřím na nejdůležitější body. Pokud mluvím o chovateli, mluvím o člověku, který je svědomitý, zodpovědný, váží si života a bere předávání genů velice vážně. Člověk, který množí, aniž by znal kompletní zdravotní stav svých svěřenců, není chovatelem.

Zde je pár příkladů proč koupit štěně s průkazem původu od spolehlivého chovatele. Průkaz původu je sice pro někoho jen „cár“ papíru, ale je potřeba si uvědomit, co tímto „kusem“ papíru získáte.

S koupí psa s průkazem podepíšete i kupní smlouvu, která by měla mít jisté náležitosti. Zodpovědný chovatel si zde může připsat i předkupní právo, kdyby se něco stalo a vy byste chtěli pejska dát pryč. Většina množitelů je ráda, když se psa zbaví někde u pumpy, většinou se k nim nehlásí a také nemáte ani množnost je dohledat.

Průkaz původu z **99,99 % zaručuje standard**, to znamená, že máte skoro 100 % jistotu, že váš vysněný pejsek **bude vypadat podle standardu** a hlavně **bude mít povahu takovou, jakou se vybraná rasa vyznačuje**.

Pokud máte průkaz původu, můžete si dohledat předky vašeho štěňátka. Tím si můžete ověřit, jestli váš pejsek **má předpoklady být zdravý**.

Průkaz původu musí mít i rodiče štěněte (**musí být vydán orgánem ČMKU**), tím jsou dohledatelní i rodiče a můžete si zjistit, zda jsou matka s otcem testováni na konkrétní problémy, vztahující se k danému plemeni. Díky tomu víte, ve které chovné stanici se pejsci narodili. **Pokud některý z rodičů průkaz nemá, nelze ověřit, zda není křížený. Inzeráty typu čistokrevný pes bez PP (průkazu původu) jsou nesmyslné!** Není zde možnost dohledat a ověřit předky a klidně se může stát, že babička vašeho štěněte je úplně jiné plemeno.

Z počátku spousta lidí neuvažuje o nějakém sportu nebo aktivitě s pejsky. Člověk může mít strach, že pejska aktivita nebude bavit nebo samotní majitelé mají obavy, že pro ně sport nebude nijak zábavný. Pokud máte pejska s průkazem původu, není po čase problém se do soutěží přihlásit a účastnit se soutěží jako je například coursing, obrany, výstavy, obedience, dog-dancing a další. **Dříve sporty a tyto aktivity byly pouze pro pejsky s průkazy, byly to zkoušky vloh daných jedinců**, díky tlaku a množství pejsků bez průkazu se většina těchto aktivit otevřela pro všechny psy, ale bohužel v některých případech psi nedostanou ocenění nebo nemohou do dalších mezinárodních disciplín, což je škoda nemyslíte?

Průkaz původu je pro někoho jen maličkost " **jeden popsáný papír**", ale v praxi to znamená, že pokud ho nemá dotyčný chovatel vystavený pro vybraného psa, nelze zaručit vzhled a další části plemenného standardu a předpoklad zdraví. Může se vám stát, že **koupíte psa, který je roztomilý, ale vůbec nemusí vykazovat povahové vlastnosti plemene**, které jste si zamilovali, můžete koupit nevyrovnaného jedince, který bude trpět velmi závažnými dědičnými vadami. **Existují vady, které vás ani vaši rodinu nijak fyzicky neohrozí**, ale vaše dušička tím bude trpět. Příkladem jsou časné odchody miláčků na onen svět z důvodu **vážných srdečních vad, dále se mohou vyskytnout problémy s ledvinami, také alergie nejsou jednoduchou záležitostí. Opomíjený a závažný problém je hluchota, pejsek nemusí být viditelně hluchý, ale může ohluchnout jen na jednu stranu a k tomu může být přenašečem hluchoty. Poslední z velkých problémů je dysplazie loketního kloubu a kyčlí, představte si, že se vám roční štěně nemůže postavit na vlastní nohy, protože má tak šílené bolesti, že nevydrží stát**. To jsou problémy velmi smutné a bolestné pro rodinu z větší části i pro člena rodiny, kterého si můžete přinést. **Ale co ty problémy, které mohou ohrozit právě vás nebo vaši rodinu? Zažili jste někdy psa s nádory na mozek?** Je to hrozné... on vám ani nikomu z rodiny nechce ublížit... ale neovládá se, nechce vám nic udělat ale **může se stát to nejhorší, v záchvatu může ublížit dětem, kamarádům nebo rodičům**. Zažili jste nebo měli jste v okolí psa, který trpěl **náhlými záchvaty agrese nebo epileptickými záchvaty?** S tím se také dá velmi špatně žít... **Ten pes za to nemůže!!!! Potom, za pejska, kterého jste si pořídili za 5000 Kč(v roce 2012) v roce 2018 si tito sobci účtují 10-15 000, můžete platit až 40 000 Kč a více za operace nebo jít do vězení za ublížení**.

Nemůže za to pes, může za to člověk a to "CHOVATEL" čili MNOŽITEL!! Můžete mi namítat, že jsou nemocní psi s průkazy. Ano jsou. Zde musíte ale rozdělit člověka (**špatný chovatel**), co úmyslně několik generací připouští takzvané geneticky vadné psy a člověka, který je jen hloupý, ignorantský nebo nezkušený. Na světě je tolik literatury a dají se velmi snadno dohledat informace o všech možných problémech, správní veterináři by vám měli povědět, pokud byste chtěli otestovat zdraví svého psa, jaké testy se mu mohou udělat.

Pokud si chcete pořídít psa, máte právo nahlédnout do výsledků vyšetření a je třeba se informovat na vady, nemoci a problémy, na které dané plemeno náchylné.

U Bulteriérů se zajímejte o testy na srdce, ledvin, hluchotu, Patellu. U Amerických staffordširských teriérů zase hlídejte ataxii, DKK, srdce a další, každé plemeno trpí na něco jiného.

Klidně si za chovatelem jezděte třeba 5x než štěně koupíte. Chtějte vidět oba rodiče, pokud to situace nedovoluje, dohleďte si fotky, informace o zdraví a ptejte se na povahu psa. **Chtějte vidět smlouvu a v klidu si ji projděte.** Buďte chvíli se štěňaty a matkou, uvidíte, jak se chovají štěňata i jejich matka. **Podívejte se, v jakých podmínkách jsou štěňata chována.**

Pokud otázkami majitele štěnat neodradíte, kápli jste pravděpodobně na někoho, komu na psech záleží a nemá chov jen pro peníze. Máte velkou pravděpodobnost, že jste narazili na člověka, který prostě jen chtěl dát geny svých svěřenců dál a vidí, že to není úplně tak jednoduché. Nepatří mezi množitele, kteří zavřou fenu s vořechem do kotce a za 5 měsíců budou mít vyděláno!

Toto platí u všech, né jen bez PP ale i s PP. Lidé, co takto kříží psi (tj. produkují psi bez PP) nemají jediný zdravotní test od svých psů. Někteří rádoby chovatelé ani plně neočkují, pokud mají psi takovýchto lidí problémy, raději je vyhodí, aby neplatili za veterinární ošetření. Rozdíl mezi psem s průkazem původu a bez průkazu původu jsme si řekli:) teď jen malé doplnění...

PRŮKAZ PŮVODU JE TAKOVÁ OBČANKA PRO PSY/KOČKY

Tak jako vaše občanka vám nezaručí to, že nebudete mít infarkt, skoliózu, parodontózu nebo cukrovku, nemůže toto zaručit ani průkaz původu. Díky němu lze dohledat pouze předky zvířete, což se hodí pro budoucí rozhodování!

MŮŽETE SE PODÍVAT A INFORMOVAT SE O POVAHOVÝCH VLASTNOSTECH ZVÍŘETE MŮŽETE SE INFORMOVAT O JEHO ZDRAVÍ.

Zadejte si na seznamu nebo **googlu ALÍK PES... ? Kolik různých a úplně jiných odkazů** vám vyjede ve vyhledávači? Tak a teď zkuste zadat do **vyhledávače: AALYIAH Divoký duch bojovníka, Bája Littlebull.** Zkuste si tyto jména zadat třeba i sem <http://genealogy.bulterierclub.com/>. Vidíte ten rozdíl? V odkazech vidíte většinou jen jednoho a téhož jedince. Můžete zde najít RODIČE, PRARODIČE, PRAPRARODIČE, SOUROZENCE, POTOMKY... a další.

ZÁLEŽÍ POUZE NA LIDECH, POKUD MAJÍ SVĚDOMÍ ČISTÉ A ZÁLEŽÍ JIM NA CHOVU, DÁVAJÍ PLNÉ A NEZKRESLENÉ INFORMACE O ZDRAVÍ POVAZE A VÝSLEDKY DÁVAJÍ K NAHLÉDNUTÍ PŘÍPADNÝM ZÁJEMCŮM I KDYŽ NEJSOU VESKRZE PŘÍZNVÉ.

Vezmeme si čistě modelovou situaci. Pokud máte jednoho z rodičů jménem "Alík", jak dohledáte, zda pejsek:

NENÍ HLUCHÝ/ NENÍ PŘENAŠEČEM HLUCHOTY

NENÍ EPILEPTIK

NEMÁ DEMODEX (NENÍ PŘENAŠEČEM PRO VLOHY)

NENÍ POSTIHNUT L2-HgA (Hydroxyglutarická acidurie) – Am. Staff

NEMÁ VYSOKÉ VÝSLEDKY U DKK, DLK (častá Dysplazie kyčelního, loketního kloubu)

NEMÁ VYSOKÉ VÝSLEDKY U PATELLY (časté Vykloubení česky)

NENÍ KARDIAK

NEMÁ ŠPATNÉ LEDVINY

NEMÁ PROGRESIVNÍ ATROFII SÍTNICE – toto je velký problém u Border kólií

JE/NENÍ PŘENAŠEČEM MERLE GENU – Borderky, Catahoula...

NENÍ LABILNÍ

NEMÁ VELKÉ ALERGICKÉ REAKCE

NEMÁ SPONDYLÓZU - PROBLÉMY S PÁTEŘÍ – Australský honácký pes, Boxer, NO... a další...

Bohužel po hodině návštěvy laik takovéto věci nepozná. Teď se zkuste zamyslet, poznáte vy nějakou z těchto vad na první pohled? Přinesete si domů štěňátko a jeden z rodičů má některý z výše uvedených problémů, v horším případě mají oba rodiče nějakou z vyjmenovaných vad.

Jak už bylo několikrát řečeno, **vše je jen a jen o lidech** pokud máte chovatele, co je „podvodník“, zatají vše, co může, a ještě k tomu naschvál kříží špatné jedince. To už není chovatel, ale množitel. Správný chovatel je ten, který myslí na budoucnost chovu a jedinců (chce předávat kvalitní jedince). Pokud každý z vás bude myslet jen na peníze, aby ušetřil na počáteční ceně psa, tak se tento koloběh nikdy nezastaví. Stále se budou produkovat zvířata, která budou mít tu smůlu, že mohou mít v dospělosti závažnou zdravotní vadu a někdy se dospělosti ani nedožijí. A doplatí na to pouze zvířata - oni trpí a pak i vy, protože odejdou dříve, než nastane jejich čas.

Zodpovědný chovatel poprvé nakrývá své natestované a uchovněné feny zhruba ve 2 - 3 letech, zatím co feny u množitele v těchto letech dosluhují a mají ve 3 letech za sebou zhruba 3-5 vrhů. Feny považují za vysloužilé a zbavují se jich.

Důsledný chovatel odebírá štěňata zhruba v 7 týdnech (je to nejlepší čas na další socializaci) jsou výjimky, kdy štěňata prodají již v 6 týdnu. U množitelů se můžeme setkat odběru štěňat již v 5 týdnech, aby fena mohla co nejdříve znovu zabřeznout a oni neživili dlouho štěňata s matkou. To vede k různým problémům ve vzorci chování například větší bázlivosti, horší socializaci štěňat nebo zvýšené agresi a nestandardní chování .

JE POUZE NA VÁS, ZDA SI TOTO UVĚDOMUJETE A JSTE SMÍŘENÍ S TÍM, ŽE DO LÉČBY NAPŘÍKLAD LEUKÉMIE PEJSKA DÁTE TŘEBA 100 000 Kč. NEPODPORUJTE MNOŽITELE. MNOŽITEL NIKDY NEBUDE HLEDĚT NA ZDRAVÍ SVÝCH PSŮ, NIKDY NEBUDE STÁT O TO, ABY SE JEHO ŠTĚŇATŮM DAŘILO DOBRĚ, NIKDY NEBUDE DOHLEDÁVAT PŘEDKY SVÝCH PSŮ A ANI MAJITELE, PROTOŽE TO ANÍ NENÍ MOŽNÉ.

Genetické vady jsou přenosné přímo nebo ob generace, genetika je velmi složitá a málo lidí o ní má přehled. PROTO BY SE MĚLO DOHLÍŽET NA DODRŽOVÁNÍ ZDRAVÝCH LINIÍ.

NEPODPORUJTE TYTO MNOŽITELE V JEJICH ZVRÁCENOSTECH. POKUD JE VÁM PRŮKAZ OPRAVDU CIZÍ, POMOZTE RADĚJI PSŮM BEZ DOMOVA A VEZMĚTE SI JE Z ÚTULKŮ, PROTOŽE TAM VĚTŠINA PSŮ OD MNOŽITELŮ KONČÍ.

Přeji šťastný výběr chovatele a i štěňte do vaší rodiny, ať vám dělá společnost minimálně 10 let.